

Hargita Megye Tanácsa

RO-530140 Csíkszereda, Szabadság tér 5. Szám

Tel.: +4-0266-207700, Fax: +4-0266-207703, info@hargitamegye.ro, www.hargitamegye.ro

Székelyföldi együttműködés

Térségünk vidékies, és az is marad. Fejlesztési stratégiánknak ez a belátás az alapja. A kérdés most az, hogy egy vidékies térséget miként lehet dinamizálni, miként lehet meggátolni a leszakadását és a kiürülését. Miként lehet megakadályozni, hogy az emberek innen ne elmenjenek, hanem ide költözzenek. A moldvai megyék példája minden pillanatban itt kell lebegjen a szemünk előtt, hiszen ha rossz utat járunk, akkor a fiatal és középgenerációk a Székelyföldet is el fogják hagyni azért, hogy a spanyol és olasz eperföldeken dolgozhassanak. S ha ez lenne a jövő, akkor nincs értelme befektetni az emberek tudásába, oktatásába, mert annak hasznát – jobb esetben – más országok kamatoztatják. Tehát a jelenkor modernizációs kihívásainak kell valahogy megfelelnünk, s meggyőződés, ebben akkor leszünk sikeresek, ha hagyományainkat nem elfeledjük, hanem hangsúlyosan székelyként és székelyföldiként akarunk az európai versenyben helytállni. Ehhez pedig az kell, hogy divatossá tegyük a székely életformát, hogy büszké legyünk közösségi értékeinkre, hogy láthatóvá tegyük magunkat, s hogy a külvilág szemében vonzó turisztikai célpont legyünk. A székely öntudatot erősítő programjaink, intézkedéseink tehát egyszerre szólnak a közösségi marketingről, a népszerűség megtartásáról, illetve arról, hogy talán felemelhetjük fejünket a kolonizációs nyomás és igyekezet évtizedei után. Büszke és öntudatos közösség könnyebben találja meg a problémák közös megoldását.

2008-ban kezdte el Hargita megye a Kovászna megyével való együttműködést Székelyföld számos területen való fellendítése érdekében, mely egy sor közös rendezvényben, közös népszerűsítésben és közös célok kivitelezésének összehangolásában konkretizálódott.

A SZÉKELYFÖLDI VIZUÁLIS IDENTITÁS ELEMÉIT ERŐSÍTŐ PROJEKTEK

A két megye területén található székely kapuk védelmét, megőrzését, restaurálását célzó program

A székely kapuk a Székelyföld népi építészeti hagyatékának sajátos és értékes tárgyi emlékei, a fadaragó népművészet remek alkotásai.

A két megye területén található székely kapuk védelmét, megőrzését, restaurálását célzó program fő célkitűzései a Hargita és Kovászna megyében található székely kapuk kataszterének létrehozása; a helyhatóságok által e téren kezdeményezett fejlesztési

projektek támogatása; a nagyon leromlott állapotban lévő, valamint a felújított székely kapuk helyi védettségének biztosítása; azoknak a helyi kezdeményezéseknek a népszerűsítése, melyek ezen népi értékek felújítását és a turisztikai forgalomba való bevonását szolgálják; tervek, elképzelések kidolgozása, valamint finanszírozási projektek összeállításában való szakmai tanácsadás.

Székelyföldi Kitüntetés

A Székelyföldért kiemelkedően teljesítő személyek és csoportok támogatása, tevékenységük elismerése rendkívül fontos eleme a közösségi identitás erősítésének. A csíki, udvarhelyi, gyergyói és háromszéki sikerek közös sikereink, ezért a megyei kitüntetések fenntartása mellett javasoltuk egy közös, székelyföldi kitüntetés létrehozását, hogy a székely közösség kiemelkedő teljesítményt nyújtó tagjai megfelelő megerősítést és pozitív visszajelzést kapjanak.

A Székelyföldi Orbán Balázs-díj a legnagyobb székelynek nevezett Orbán Balázsról kapta a nevét, aki felbecsülhetetlen értéket alkotott a Székelyföld leírásával. A közös történelmi múlt és kultúra révén összetartozó három megye, Hargita, Kovászna és Maros megye tanácsa a régió egyik legjelentősebb kitüntetésének szánja az Orbán Balázs-díjat a térség érdekében folytatott kimagasló tevékenységért.

A **Székelyföldi Orbán Balázs-díj** azoknak a személyeknek adományozható, akik sokat tesznek a közös székelyföldi ügyekért. Az alábbi hivatkozáson megtekinthetik az eddigi díjazottakat:

<http://hargitamegye.ro/kituntetesek/kituntetesek/szekelyfoldi-orban-balazs-dij.html>

Székely márkánév – székelyföldi termékek promóciója

A „székely termék” és „székelyföldi termék” védjegyek jogtulajdonosa Hargita megye, haszonélvezőjük azonban az egész székelység kell hogy legyen. Hargita és Kovászna megye közösen dolgozik a termékek minősítési rendszerén, a promóciós technikák kidolgozásán, az értékesítésük támogatásán. Célunk a Székelyföld kultúrájának, hagyományos konyhájának, vendéglátóiparának, valamint sajátos kézműves-termékeinek népszerűsítése, gazdasági szereplők piacra juttatásának segítése egy egységes székelyföldi márkánév létrehozása által.

A védjegyhasználati jog odaítélése ágazatonként, szakbizottságok által kidolgozott kritériumrendszer alapján történt. A szakbizottságok elképzelésünk szerint a 4 történelmi

székelyföldi szék (Csíkszék, Háromszék, Marosszék, Udvarhelyszék) képviselőiből fognak összeállni.

A kritériumrendszer fontosabb követelménycsoportjai:

- a termék előállítás körülményeivel kapcsolatos általános követelmények;
- a termék előállításához szükséges alapanyagokkal kapcsolatos követelmények;
- minőségi és környezetvédelmi követelmények;
- hagyományos jelleg.

A minősítés során célunk lesz, hogy a „székely termék” és „székelyföldi termék” legyen a szimbóluma a környezetbarát módon előállított, egészséges és minőségi termékeknek, serkentse magas minőségi színvonal elérésére a termelőket. A székelyföldi termék fogyasztása legyen az egészséges életmód szimbóluma (biohús, biotej, kenyér, sajt, gombák stb.).

Párbeszéd a Székelyföldről – Sikeres Székelyföld 2012 konzultációs folyamat

Számos Székelyföldet érintő fejlesztési kérdésben ahhoz, hogy programot lehessen elindítani, konkrétumokra van szükség, ezért fontos gyakorlati szakemberek részvétele is az adott téma elméleti szakemberei mellett. A megbeszélés sorozat célja a Székelyföld fejlesztésével kapcsolatos aktuális stratégiai kérdések megvitatása és gyakorlati javaslatok, döntési alternatívák megfogalmazása.

A párbeszédsorozat olyan műhelymunkákat foglal magában, amelyek mindegyikén egy előre meghatározott problémafelvetés alapján az adott témakörrel foglalkozó elméleti és gyakorlati szakemberek keresik meg a közös megoldást, valamint konkrét cselekvési javaslatokat tesznek döntéshozók számára.

Fontos, hogy a javasolt gyakorlati lépések az adott helyzetet figyelembe véve, belső erőforrások alapján, megvalósítható cselekvési tervet tartalmazzanak.

AQUARIUS – a borvíz ünnepe nevű rendezvény

A Kovászna Megye Turizmusáért Egyesület és Hargita Megye Tanácsa közös erővel szervezi meg az AQUARIUS – a borvíz ünnepe nevű rendezvényt, már 2007 óta.

Vj Sugási Élet

BRUNNEN-VÖLŐ & MINERALWASSER MATILDA WALTUNG WELLEN ADMINISTRATION SELOR MINERALE WASSER ABVÄNYRÖZTKEZÉS VIZFORRÁS LÖVÉSE

PER DEBO LA DOC VÁL ELŐ CELE PATAK

Hová lett a borvíznagyhatalom?

BIA-SUGAS-FÜRDŐ

Köztudott, hogy a Székelyföldön temérdek borvízforrás tör fel a mélyből, és számos borvízes fürdő vize csalogat. Vannak köztük azonban elhanyagoltak is, amelyek kihasználatlanságuk miatt elvesztik értéküket, így a turizmusban sem játszhatnak szerepet. Az önkormányzatok szerepe és feladata felvállalni e kincsek rendbetételét, idegenforgalmi hasznosítását. Az Aquarius az a rendezvény, ahol számba vehetjük értékeinket, ahol ráébredünk arra, hogy ha nem törődünk a

természet adta értékekkel, könnyen elkallódhatnak.

A kiállításra olyan településeket várunk, amelyek rendelkeznek borvízforrással, és ahonnan szívesen hoznának kóstoltatásra. Várunk ásványvíz-palackozó vállalkozásokat is, amelyek bemutatják az érdeklődőknek termékeiket, hiszen térségünkben sajnos nagyobb ismertségre tettek szert a Kovászna és Hargita megyén kívül palackozott, „importált” ásványvizek, holott helyi termékekkel is tudnánk oltani szomjunkt.

Székelyföldi Kerékpáros Körverseny

2009. augusztusában Hargita és Kovászna megye tanácsa, a Hargita Megyei Sportigazgatóság, valamint Csíkszereda, Sepsiszentgyörgy és Gyergyószentmiklós önkormányzata megszervezte a térség legjelentősebb nyári sporteseményét, a **Székelyföldi Kerékpáros Körversenyt**.

A versenyt nemzetközinek nyilvánították, és bekerült a Nemzetközi Biciklis Föderáció Naptárába. Sikerként könyveljük el, hogy évről évre nő a résztvevők száma.

Székelyföldi grafikai biennálé

A székelyföldi képzőművészek közös kétévenkénti tárlatát együttes szervezésben valósítja meg a Hargita és a Kovászna Megyei Művelődési Központ, első alkalommal 2010-ben. Célja az együvé tartozás erősítése minden alkotóművészeti ágban és az amúgy is közös kulturális közeg, élettér „hivatalosítása” a képzőművészetben. Egy ilyen tárlat (vagy azok sorozata) megvalósítása után beszélhetünk a székelyföldi képzőművészetről, annak trendjeiről, nagyjairól. A tárlat az éves megyei tárlatok formáját követi, székelyföldi hatósugárral.

Székelyföld fürdőépítő program

2010-ben mutatták be a Harghita megyei hagyományos fürdőhelyek, úgynevezett népi feredők felújításának tervét Harghita Megye Tanácsának munkatársai. Borszéken a Tündérbertben található Ősforrás mofettát, akárcsak a többi, szintén tájba illő épületszerkezetek kialakításával, területrendezési, növénytelepítési munkálatokkal, sétányok kialakításával modernizálták, továbbá lépcsőket építettek ki a Cseppkőbarlang bejáratánál, és elsősegélynyújtó pontot is létesítettek.

A gyergyócsomafalvi Nyírkertben található népi fürdő felújítása után a borvízfürdő mellett szauna, szigeteléssel ellátott csűr, borvízmúzeum és kisebb dendrológiai park várja a látogatókat.

A Regionális Fejlesztési és Turisztikai Minisztérium támogatásával további hét Harghita megyei településen újíthatták fel a hagyományos népi feredőket: Csíkszentkirályon, Csíkszenttamáson, Csíkszentimrén, Csíkverebesen, Csíkkozmasón, Madéfalván és Lázárfalván. A projektek kezdeményezője Harghita Megye Tanácsa, a partnerek pedig az érintett települések önkormányzatai, amelyek önrészt a szakdokumentáció költsége és a szakhatósági engedélyek beszerzése képezte.

A Borvíz útja Harghita és Kovászna megyében

A kétmegyés európai uniós projektet a Phare előcsatlakozási pénzekből finanszírozták, a cél az volt, hogy 14 székelyföldi település ásványvízre épülő, hagyományos székelyföldi gyógyfürdőkultúráját felélesszék. A Borvíz útja projekttől mindkét megye székelyföldi turizmus fellendülését várja.

Székely szövetségi mozgalom

Megyénkben két gazdatulajdonban működő tejfeldolgozó van, a székelykeresztúri és a csíkszépvízi, reményeink szerint 2016 októberében beindul a harmadik is, Gyimesközéplekon. A három feldolgozó 50.000 liter tejet fog feldolgozni.

Jelen pillanatban a Kézdivásárhelyen megalakult gazdaszövetség által begyűjtött tejet szolgáltatás formájában dolgozzák fel. Szükség lenne fejlesztésekre, de a banki kamatok meg a törlesztések ezt nem teszik lehetővé.

A továbbiakban szükséges lenne egy olyan ernyőszervezet működtetésére, amely a szövetségi és kifizetőket értékesítési és branding folyamatát összefogja és lebonyolítja.

A székelység története

2012 óta tanulhatnak már *A székelység története* című alternatív tankönyvből a székelyföldi magyar nyelvű iskolákban tanuló diákok. A közel 200 oldalas, színes illusztrációkban bővelkedő kötetet 2012 szeptemberében mutatták be a Csíkszeredában.

A tankönyv Harghita Megye Tanácsa és Kovászna Megye Tanácsa támogatásával, valamint Harghita Megyei Tanfelügyelőség koordinálásával készült, szerzői székelyföldi történészek.

A kötet újdonságnak számít, mert mint a szerkesztők és a kiadó az előszóban fogalmaznak, „ez idáig nem jelent meg székelységtörténeti tankönyv, de az eseményeket napjainkig követő székelységtörténet sem”. Az általános iskolák VI–VII. osztályosainak szánják, akik választható tantárgyként tanulhatják a székelyek történetét, de minden érdeklődőnek, így a felnőtteknek is ajánlják.

Az első kiadvány sikereinek következtében, három évvel később sor került a második kiadvány bemutatására is, melynek újabb, javított változatát is kiadták idén januárban.

Címer és pecsét a Székelyföldön

Mivel a kultúrát nem csupán a közvetett és közvetlen tettek alkotják, hanem mindezen eljárások szimbólumok formájában is testet öltenek, ezért hangsúlyt fektetünk jelképeink, címereink, zászlóink megőrzésére, megismertetésére is. Ennek érdekében jött létre a Szimbólumok program is, melyet Harghita Megye Tanácsa 2009-ben kezdeményezett. Négy szakembert kértünk fel, hogy felkutassa Székelyföld történelmi címereit, pecsétjeit és zászlóit. Munkájuk nem csupán azt szolgálja, hogy minél szélesebb körben meg tudjuk ismertetni értékeinket és magát a székelységet, hanem azt is, hogy létrejöjjön egy olyan szabályozás, mely hosszútávon biztosíthatja a fejlődést oly módon, hogy a helyi jelleg is megmaradjon.

Székelyföldi Vadásznapiak

A Székelyföldi Vadásznapiak célja a vadászat értékeinek, fontosságának és a vadász lét szépségeinek széles körben való népszerűsítése mellett az is, hogy eszmecsere, tartalmas szórakozásra is legyen lehetősége a szakmának.

Székelyföld Napok

Idén már hatodik kiadásához érkezett a székelyföldi identitástudat erősítését célzó, értékközpontú programokat kínáló Székelyföld Napok. Az esemény sorozatot Kovászna és Harghita megye tanácsa a maroszséki önkormányzatokkal, kulturális intézményekkel és civilszervezetekkel közösen szervezi meg.

2008-ban a három magyar többségű megye vezetősége közösen álmolta meg a képzőművészeti és gyerekprogramokat, komolyzenei koncerteket és népi kultúrát felelevenítő rendezvénysorozatot, amely kiváló alkalom a térségek közti értékcsereére, arra,

hogy az ott élők minél szélesebb körben megismerjék egymás és tulajdonképpen saját értékeiket.

Csomád – Bálványos

A Hargita és Kovászna megye értékeinek és hagyományainak turisztikai termékként való értékesítésére irányuló projekt általános célkitűzése az ország arculatának javítása és turisztikai, illetve vállalkozói szempontokból vonzóbbá tétele azáltal, hogy ismertebbé teszi Hargita és Kovászna megye turisztikai látványosságait, és a két megye turisztikai kínálatának egy egyedi arculatát hozza létre. A projekt a fenntartható turizmus kialakítását célozza, valamint a turisták és a vendégéjszakák számának növelését, a különböző turisztikai ágazatok megerősítése és fejlesztése, illetve a tájékozódottsági szint emelése révén.

A két megye tanácsa által alapított Csomád–Bálványos Községi Fejlesztési Társulás célul tűzte ki egy egységes zonális fejlesztési terv elkészítését, ez a dokumentáció lesz majd az alapja a térség további fejlesztési projektjeinek. Fontos célkitűzések közé tartozik egy olyan jogi keret létrehozása, amely megállítja az illegális tevékenységeket, ellenőrizhető fejlesztések kivitelezése, melynek alapján a későbbiekben minden befektetés, a rendezési terv előírásaira és szabályaira alapozva, az érintett települések közös fejlődését biztosítaná. Számos egyeztetést foglalt magában az előkészítési szakasz, a térség településének polgármestereivel, a kistérségben aktív szervezetekkel és más érintett felekkel. A cél, hogy a Szent Anna-tó és környéke egy „zöld” turisztikai célponttá váljon. Ezért kiemelkedő tevékenység a kerékpárút-hálózat létrehozása a régióban: kijelölni azokat a hegyi útvonalakat, amelyek ennek a tevékenységnek megfelelnek, ezáltal kialakítva egy kerékpárúthálózatot a Csomád–Bálványos régióban.

Gazdaszervezetek összefogása

A székelyföldi megyei önkormányzatok a gazdaszervezetek összefogását szorgalmazzák.

2010 októberében szakmai tájékoztatással egybekötött fórumot szervezett Hargita és Kovászna megye tanácsa Homoródfürdőn a székelyföldi gazdaegyesületek képviselőinek. A fórum résztvevői megtárgyalták problémáikat, terveiket, ugyanakkor tájékoztatást kaptak az őket érintő aktuális támogatási programokról. Az esemény végén a három székelyföldi megye önkormányzata és a gazdaegyesületek képviselői szándéknyilatkozatot írtak alá a székelyföldi gazdák közös érdekképviseletének kialakítására. Ezen kezdeményezés továbblépési formájának kialakulása folyamatban van.

Együtt döntött Hargita és Kovászna megye

A megyerendszer fennállása óta tavaly októberben volt az első alkalom, hogy a Székelyföldet érintő ügyekben, hivatalos formában is együtt ülésezett a két megyei döntéshozó testület. Kovászna és Hargita megye első együttes ülésére a két megye határán, a Szent Anna-tavi kilátónál került sor. Az ülésen elsősorban azok a kérdések kerültek napirendre, amelyekben a két megye közösen kell együtt dolgozzon. A tartalmi rész mellett ez egy szimbolikus üzenet is volt az összefogás tekintetében.